

ΤΟΜΟΣ XXI

VOLUME XXI

ΔΕΛΤΙΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

BULLETIN

DE LA SOCIÉTÉ SPÉLÉOLOGIQUE DE GRÈCE

5th INTERNATIONAL CONGRESS OF HELLENIC SPELEOLOGICAL SOCIETY

"CAVE DEVELOPMENT, EVOLUTION AND ENVIRONMENT"

EUROPEAN CONFERENCE

"SUB - SURFACE WATER DEVELOPMENT, USES, PROTECTION"

ΑΘΗΝΑ - ATHÉNES

1993-1994

Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Θεόφραστος - Τμήμα Γεωλογίας, Α.Π.Θ.

ΤΟΜΟΣ XXI

VOLUME XXI

**ΔΕΛΤΙΟ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ**

**BULLETIN
DE LA SOCIÉTÉ SPÉLÉOLOGIQUE DE GRÈCE**

**ΑΘΗΝΑ - ATHÈNES
1993 - 1994**

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
1992 - 1994

Πρόεδρος	: Μιχ. Δερμιτζάκης, Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών
Αντιπρόεδρος	: Άννα Πετροχείλου, Σπηλαιολόγος
Γεν. Γραμματέας	: Γρηγ. Παπαδόπουλος, Γεωλόγος Β.Ο.Τ.
Ειδ. Γραμματέας	: Θεόδωρος Σκούρας, Ιατρός
Ταμίας	: Ευάγγελος Τσίμπανης, Μαθηματικός
Βοηθός Ταμία	: Καλούντη Παραγκαμιάν, Βιολόγος
Έφορος Υλικού	: Γεώργιος Αβτζής
Έφορος Αρχείου	: Ιωάννης Μπασιάκος, Γεωλόγος ΕΚΕΦΕ
Επόπτης Κτιρίου	: Γεώργιος Θεοδώρου, Β.π.Καθηγ. Πανεπιστημίου Αθηνών
Σύμβουλοι	: Νικόλαος Συμεωνίδης, Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών : Παναγιώτης Πλέσσιας

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

- Στο Δελτίο της Ελληνικής Σπηλαιολογικής Εταιρείας δημοσιεύονται μελέτες, άρθρα και ανακοινώσεις των μελών της, καθώς και μελάνια άλλων Εταιρεών, Συλλόγων και Οργανώσεων, Ελληνικών ή ξένων, που συνεργάζονται με την Ελληνική Σπηλαιολογική Εταιρεία.

- Όλες οι δημοσιεύσεις αφορούν τη Γεωγραφία, Γεωλογία, Παλαιοντολογία, Ορυκτολογία, Υδρογεωλογία, Βιολογία, Ζωολογία, Αρχαιολογία, Λαογραφία και Ιστορία των Σπηλαίων και κάθε καροτικής μορφής των Ελληνικών περιοχών.

- Τα κείμενα που δημοσιεύονται εκφράζουν τις απόψεις των συγγραφέων τους. Ιδιαίτερα στα κείμενα που αποτελούν ανακοινώσεις Συνεδρίων, η Συντακτική Επιτροπή δεν μπορεί να επιφέρει οποιαδήποτε ουσιαστική αλλαγή και την ευθύνη έχουν αποκλειστικά οι συγγραφείς τους.

- Αναδημοσίευση άρθρων, εργασιών, ανακοινώσεων ή αποσπασμάτων τους δεν επιτρέπεται χωρίς την έγγραφη άδεια του συγγραφέα τους και της Ελληνικής Σπηλαιολογικής Εταιρείας.

- Οι εργασίες που αποστέλλονται στη Συντακτική Επιτροπή προς δημοσίευση πρέπει να είναι στην τελική τους μορφή, δακτυλογραφημένες και για την γλωσσική ομοιομορφία του Δελτίου της Ε.Σ.Ε., στη νεοελληνική γλώσσα, με την φροντίδα των συγγραφέων. Οι εργασίες πρέπει να αποστέλλονται και σε δισκέτα υπολογιστή.

- Το Δελτίο της Ελληνικής Σπηλαιολογικής Εταιρείας εκδίδεται κάθε χρόνο και η κυκλοφορία του είναι διεθνής.

- Για κάθε πληροφορία σχετικά με το Δελτίο της Ελληνικής Σπηλαιολογικής Εταιρείας μπορείτε να απευθύνεστε στη διεύθυνση :

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΣΙΝΑ 32 106 72 Αθήνα
Τηλ. : 01- 36.17.824
Fax : 01- 36.43.476

**ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
1995 - 1997**

Πρόεδρος	: Μιχ. Δερμιτζάκης, Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών
Αντιπρόεδρος	: Νικ. Συμεωνίδης, Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών
Γεν. Γραμματέας	: Γρηγ. Παπαδόπουλος, Γεωλόγος Ε.Ο.Τ.
Ειδ. Γραμματέας	: Θεόδ. Κωνσταντά, Δικηγόρος
Ταμίας	: Ευάγ. Τσίμπανης, Μαθηματικός
Βοηθός Ταμία	: Θεόδ. Σκούρας, Ιατρός
Εφορος Υλικού	: Σταμ. Κίρδης, Γεωλόγος
Εφορος Αρχείου	: Συμ. Καραπαναγιωτίδου
Επόπτης Κτιρίου	: Γεώργιος Θεοδώρου, Επ. Καθηγ. Πανεπιστημίου Αθηνών
Σύμβουλοι	: Ιωαν. Μπασιάκος, Γεωλόγος ΕΚΕΦΕ : Παν. Πλέσσιας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Γραφεία: Σίνα 32 - 106 72, ΑΘΗΝΑ

τηλ. (01) 36.17.824 - FAX: (01) 36.43.476

*Θερμές Ευχαριστίες
στην Επ. Πρόεδρο της Ε.Σ.Ε.
Κυρία ANNA ΠΕΤΡΟΧΕΙΛΟΥ
από το Διοικητικό Συμβούλιο*

PROGRAMME

5th INTERNATIONAL CONGRESS OF HELLENIC SPELEOLOGICAL SOCIETY

"CAVE DEVELOPMENT, EVOLUTION AND ENVIRONMENT"

EUROPEAN CONFERENCE

"SUB-SURFACE WATER DEVELOPMENT, USES, PROTECTION"

As part of the "Sub-terranean Europe, Environmental awareness and protection project
Financed by the European Union

A joint project of the
FRENCH FEDERATION OF SPELEOLOGY
AND
HELLENIC SPELEOLOGICAL SOCIETY

ATHENS - CRETE
7-11 NOVEMBER 1994

HELLENIC SPELEOLOGICAL SOCIETY
32 SINA
106 72 ATHENS, GREECE

5° INTERNATIONAL CONGRESS OF THE HELLENIC SPELEOLOGICAL SOCIETY

ORGANIZING COMMITTEE

President: M. Dermitzakis
Vice-President: A. Petrochilou
Secretary: G. Theodorou
Treasurer: E. Tsimbanis
Members:
A. Antonarakou
C. Drinia
A. Gardiakou
S. Karapanagiotidou
L. Koletti
K. Kouli
S. Manolis
N. Niklopoulos
Gr. Papadopoulos
Ch. Petreas
T. Skouras
E. Koskeridou
M. Triantaphyllou
N. Tsaparas

SCIENTIFIC COMMITTEE

E. Georgiades-Dikeoulia
G. Korres
G. Koufos
S. Mylonas
S. Papamarinopoulos
A. Papapetrou
A. Psilovikos
L. Sotyriadis
G. Soulios
N. Symeonidis
V. Vasilopoulou
E. Vavliakis
K. Zafiratos
E. Velitzelos

ATHLETIC COMMITTEE

A. Athanassiou
G. Avagianos
G. Avtzis
S. Korkovelos

Edition responsible:

K. Theocharopoulos
S. Roussiakis

Excursion responsible:

E1: A. Petrochilou, Y. Bassiakos
E2: A. Petrochilou, B. Simitzis, K. Paragamian

EUROPEAN CONFERENCE ORGANIZING COMMITTEE

President: D. Delanche
Vice-President: M. Dermitzakis
Secretaries: D. Soulier
P. Brunet
C. Petreas
Members: P. Mouriaux
F. Rouzaud
A. Petrochilou
G. Theodorou
Gr. Papadopoulos
E. Koufosotiri

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - PROGRAMME

**ΔΕΥΤΕΡΑ, 7 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1994
MONDAY, 7 NOVEMBER 1994**

10:00 - 20:00

Εγγραφές Συνέδρων στα Γραφεία της Ελληνικής Σπηλαιολογικής Εταιρείας - Σίνα 32.
Registration of Participants at the Greek Speleological Society - 32 Sina.

20:00

Τελετή ενάρξεως στην Αίθουσα τελετών Πανεπιστημίου Αθηνών.
Opening ceremony at University of Athens, (Ceremony Hall, Panepistimiou 30).

Χαιρετισμός του Προέδρου της Ε.Σ.Ε, Καθ. Μ. Δερμιτζάκη
Address of the President of G.S.S. Prof. M. Dermitzakis

Χαιρετισμός του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Διάσκεψης D. Delanghe.
(Πραγματοποιήθηκε απ' τον Ph. Brunet)
Address of the President of the European Conference D. Delanghe, (Presented by Ph. Brunet).

Χαιρετισμός του Προέδρου της Σπηλαιολογικής Ομοσπονδίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, B. Krauthausen.
Address of the President of the Speleological Federation of the European Community B. Krauthausen.

Χαιρετισμός του Πρυτάνεως Καθ. I. Δρακοπούλου.
Opening Address of the University Rector Prof. I.Drakopoulos

21:00

Δεξίωση - Reception

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΠΑΛΑΙΟ ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ
(Πανεπιστημίου 30)**
**PRESENTATIONS OLD AUDITORIUM OF THE MEDICAL SCHOOL,
(Panepistimiou 30)**

**ΤΡΙΤΗ, 8 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1994
TUESDAY, 8 NOVEMBER 1994**

**ΚΑΡΣΤΙΚΗ ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΑ Ι
KARSTIC HYDROGEOLOGY I**

**Προεδρείο: Brunet Ph., Λέκκας Σπ.
Chairman : Brunet Ph., Lekkas S.**

09:00-

Αναστασάκης Γ. & Δερμιτζάκης Μ. : Καρστικά φαινόμενα και περιβαλλοντικές συνθήκες στη θαλάσσια περιοχή Αγ. Νικολάου Κρήτης: Λιμνοδολίνη Αγ. Νικολάου και σπηλαιοβάθρο Αγ. Χαραλάμπους.

Anastasakis G. & Dermitzakis M. : Karstic Phenomena and Environmental Conditions in the coastal area of Aghios Nikolaos Crete: The cave pot hole of Aghios Haralambos.

Brunet Ph. : Ο ορεινός όγκος της Ιδης.*

Brunet Ph. : Le massif de l' Ida.

Γεωργαλάς Λ., Καρυστιναίος Ν., Λιακόπουλος Α. : Γεωθερμικό Πεδίο Σουσακίου: Ανάπτυξη και περιβάλλον.

Georgalas L., Karistinaios N., Liakopoulos A. : G/Th. Field of Sousaki: Development and Environment.*

Αλεξόπουλος Α. : Ο ρόλος της γεωλογικής δομής των Δυτικών Προβούνων των Λασιθιώτικων ορέων στη διαμόρφωση των Υδρογεωλογικών συνθηκών της περιοχής και στην ανάπτυξη καρστικών μορφών και σπηλαιών.

Alexopoulos Ap. : The impact of the geological structure of the Western Piedmonts of Lasithiotika mountains on the hydrogeological conditions of the area and the development of Karstic forms and caves.

Γιαννόπουλος Β. : Κάρστ Μάνης. Στοιχεία και προβληματισμοί. Βουλιαγμένη Αττικής. Τελευταίες παρατηρήσεις.

Giannopoulos V. : Karst of Mani. Elements and speculation. Vouliagmeni Attikis. Last notes.

Γκουρνέλλος Θ., Παπαδοπούλου Κ. : Η κατανομή στο χώρο των επιφανειακών καρστικών μορφών.

Gournellos Th.- Papadopoulou K. : The spatial distribution of surface Karst forms.

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ - BREAK

ΚΑΡΣΤΙΚΗ ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΑ ΙΙ KARSTIC HYDROGEOLOGY II

Προεδρείο : Ζαμάνη Α. & Καρυστιναίος Ν.

Chairman : Zamani A., & N. Karistineos.

11:00

Brunet Ph. : Οι απειλές του υπόγειου περιβάλλοντος.

Brunet Ph. : Les menaces sur le milieu souterrain

Krauthausen B. : Δυνατότητες και κίνδυνοι του καρστικού νερού για τις ανθρώπινες ανάγκες.*

Krauthausen B. : Potentials and risks of karst water for human needs.

Tavitian Car. : Επαναφόρτιση υπόγειων υδάτων και ποιότητα νερού των παράκτιων κροκαλοπαγών υδροφόρων ασβεστολιθών της Γιάλοβα, στην Ν.Δ. Πελοπόννησο.*

Tavitian Car. : Groundwater recharge and water quality of the Nearshore Yalova Limestones Conglomerate Aquifer in SW Peloponnesus.

Ζεληλίδης Α. : Γεωλογικοί παράμετροι που επηρεάζουν την ευστάθεια και εξέλιξη δύο σπηλαιών στα νησιά Κεφαλληνίας και Ζακύνθου.

Zelilidis A. : Geological factors that influence the stability and evolution of two caves in Kefallinia and Zakynthos island.

Hanouel F. : Χαρακτηρισμός του συστήματος των φαραγγιών.*

Hanouel F. : Caracterisation de l' ecosystème des canyons.

Soulier D., Tarisse An. : Υπόγεια μόλυνση στις "Αργίλους του Quercy" (Ασβεστολιθικό οροπέδιο στην Νοτιο- κεντρική Γαλλία).

Soulier D., Tarisse An. : Subterranean pollution in the "Causses du Quercy" (Limestone plateau in South-central France). Linked to the development of intensive Livestock Grazing.

Προεδρείο : Martaud Al., Σ. Σκουνάκης
Chairman : Martaud Al., S. Skounakis

13:00-

Bartrop R.- Astburg An., Αποστολή στα κινέζικα σπήλαια 94 Yangtze Gorge.*

Bartrop R.- Astburg An., China Caves 94 Yangtze Gorge Expedition.

Bardot O. EXK (EXPLOKARST) και Πρόγραμμα EYRIS.*

Bardot O. EXK (EXPLOKARST) and EYRIS PROJECT.

Παραγκαμιάν Κ. : Η προστασία του υπογείου περιβάλλοντος στην Ελλάδα.

Paragamian K. : The Protection of the underground Environment in Greece.

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ - BREAK

ΓΕΩΛΟΓΙΑ ΣΠΗΛΑΙΩΝ – IZHΜΑΤΟΛΟΓΙΑ GEOLOGY OF CAVES – SEDIMENTOLOGY

Προεδρείο : Κ. Σιδέρης, Ε. Βαβλιάκης
Chairman : K. Sideris, E. Vavliakis

16:15-

Καρράς Ν. : Χρονολόγηση των κυριωτέρων και μερικών δευτερευόντων Μεσοζωϊκών καρστικοποιήσεων της γεωτεκτονικής Ζώνης Παρνασσού.

Carras N. : Dating of the main and some secondary mesozoic Karstifications of the Parnassus geotectonic zone.

Λέκκας Ε.- Κράνης Χ. : Ασυνεχής τεκτονική παραμόρφωση και δημιουργία σπηλαιών : Χαρακτηριστικά παραδείγματα από τον Ελληνικό χώρο.

Lekkas E., Kranis H. : Discontinuous tectonic deformation and cave formation:examples from the Hellenic Territory.

Μπασιάκος Ι., Λεοντάρης Σ. : Υπόγεια μορφολογία και ασυνήθιστα σπηλαιοαποθέματα στο σπήλαιο Γλυφάδα Δυρού.

Basiakos I.- Leondaris S. : Underground morphology and uncommon speleothems in the cave Glyfada, Diros, S.Peloponnis.*

Weingartner Herb. : Τεκτονική, Ανάπτυξη σπηλαιών και Γεωμορφολογία, Παραδείγματα από τη Θάσο.*

Weingartner Herb. : Tectonics, cave development and geomorphology, examples from Thasos.

Δερμιτζάκης Μ., Τσιπούρα - Βλάχου Μ., Ι. Μπασιάκος "Μαργαριτάρια" σπηλαιών.
"Cave pearls": Ορυκτολογική και γεωχημική προσέγγιση.

Dermitzakis M., Tsipoura - Vlahou M., Basiakos I. : Cave " Pearls " Mineralogy and Geochemistry.*

Καροτσιέρης Ζ.-Στεργιόπουλος Κ.-Δερμιτζάκης Μ.: Γεωλογική μελέτη και μελέτη ευστάθειας του σπηλαίου Συκιά (Ολύμπων-Ν.Χίου).

Karotsieris Z., Stergiopoulos K., Dermitzakis M. : Geological and stability study in the cave Sykia (Olympos - S. Chios).*

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ - BREAK

Προεδρείο : B. Krauthausen, G. Theodorou
Chairman : B. Krauthausen, G. Theodorou

19:00-

Viala Cl. : Αντανάκλαση της προέλευσης των φυσικών σπηλαιών και των καρστικών θέσεων.*

Viala Cl. : Reflexion sur l' acces aux cavités naturelles et aux sites karstiques. L' Exemple du département de l' Hérault, France.

Οπτικοακουστική Επιτροπή FFS υπόγειων νερών.
Commission Audiovisuel FFS Eaux Souterraines

Martaud Alain & Caroline. : Τα ποτάμια κάτω απ' τη γη (VHS).*

Martaud Alain & Caroline : Des rivières sous la Terre (VHS).

Brunet Ph. : Η ευτυχία (*Carpe Diem*) του νερού.*

Brunet Ph. : Carpe diem le temps de l' eau (VHS).

ΤΕΤΑΡΤΗ, 9 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1994
WEDNESDAY, 9 DECEMBER 1994

ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ – ΒΙΟΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΑ ANTHROPOLOGY – BIOSPELEOLOGY

Προεδρείο : K. Ζαφειράτος , Θ Σκούρας.
Chairman : K. Zafiratos, Th. Skouras.

08:45-

Rusdea Evelyn. : Βιολογία, δυναμική πληθυσμού και ζωογεωγραφία ορισμένων κολεόπτερων (Εντομα, Κολεόπτερα) - Πρόταση για βιοσπηλαιολογική έρευνα στην Ελλάδα.*

Rusdea Evelyn. : Biology, population dynamics and zoogeography of some Cavernicolous carabid beetles (Insecta, Coleoptera) - A proposal for a Biospeleological research in Greece.

Χάρρισσον Α. : Πρόταση για κατασκευή τεχνητών φωλιών για νυχτερίδες.

Harrisson A. : Proposal for successful construction of Artificial Bat Boxes.

Μπαρτσιόκας Α. : Ταφονομικές παρατηρήσεις σε συναθροίσεις ανθρώπινων οστών στο σπήλαιο Atapuerca (Ισπανία).*

Bartsios A. : Taphonomic observations of hominid bone assemblages in the Atapuerca cave (Spain).

Μερδενισιάνος Κ.- Πίτσιος Θ. : Πιθανή περίπτωση τρυπανισμού κρανίου από το Βυζαντινό νεκροταφείο των Αβδήρων.

Merdénisianos K.- Pitsios Th. : Probable case of cranial trephination at the Byzantine cemetery in Advira.

Νερούτσος Α.Α., Μανώλης Σ., Ζαφειράτος Κ. : Μαρτυρίες για τους κατοίκους της Πρωτελλαδικής Μάνικας (2850-2359 π.Χ.). Παλαιοδημογραφία-Παλαιοπαθολογία.

Neroutsos A., Manolis S., Zafiratos K. : Evidences for the people of early elladic Manika (2850-2350 BC). Palaeodemography and Palaepathology.

Sanges M. : Η νεολιθική εποχή στην Σαρδινία. Ευρύματα μέσα σε φυσικά σπήλαια.*

Sanges M. : Le Neolithique en Sardaigne: les evidences dans les grottes naturelles.

Πίτσιος Θ. : Ο ανθρώπινος σκελετός στο σπηλαιοβάθρο Β των Λουτρών Λουτρακίου Αριδαίας.

Pitsios Th. : The human skeleton in the pothole cave, N of Loutra Loutrakiou, Aridea.*

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ - BREAK

Προεδρείο : Λεγάκης Α. & Sanges M.

Chairman : Legakis A., &Sanges M.

10:45-

Λεγάκης Α. : Οι νυχτερίδες στα ελληνικά σπήλαια.

Legakis A. : Bats in Greek caves.

Πίτσιος, Θ. Ιωάννου Ι., Μερδενισιάνος Κ., Τα Παλαιοανθρωπολογικά ευρύματα της σπηλιάς Κάψιας Μαντινείας.

Pitsios Th., Ioannou I., Merdenisianos K. : Palaeoanthropological discoveries of Kapsias cave, Mantinia.

Paunovic M., Horvat A. : Σημαντικά σπήλαια, σπηλαιόβιων νυχτερίδων (Chiroptera, Θηλαστικά) στην Σερβία.*

Paunovic M., Horvat A. : Important caves for cave-dwelling Bats (Chiroptera, Mammalia) in Serbia.

Elburg R. : Νέα στοιχεία για την παρουσία Πλειστοκανικού ανθρώπου στη Σαρδινία.*

Elburg R. : New evidence for the case of Pleistocene man of Sardinia.

Νερούτσος Α.Α., Μανώλης Σ., Ζαφειράτος Κ. : Ινιοποίηση σε ανθρώπινο κρανίο από τα παλαιοπαθολογικά ευρύματα της νήσου Πάρου (Κλασική περίοδος 5ος αι. π.Χ.).

Neroutsos A.A., Manolis S., Zafiratos K. : Ossification of atlas vertebra (Occipitalization) in a human skull from the palaeopathological data of Paros island skeleton remains(5th century B.C.).

Πίτσιος Θ., Μέττος Α., Ροντογιάννης Θ., Γεωργίου Χ. : Παλαιοανθρωπολογικές έρευνες στην περιοχή Αρεοπόλεως Λακωνίας.

Pitsios Th., Mettos A., Rondogiannis Th., Georgiou H. : Palaeanthropological research in the region of Aeropolis, Laconia.

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ - BREAK

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΠΗΛΑΙΩΝ – ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΠΗΛΑΙΩΝ CAVE DEVELOPMENT – TOURISTIC MANAGEMENT OF CAVES

Προεδρείο : Γ. Κουφός, Γ.Θεοδώρου.
Cahirmen : G. Koufos, G. Theodorou.

12:45-

Martaud A. : Αξιοποίηση σπηλαίων ως τουριστικά αξιοθέατα.*

Martaud A. : Amenagement de cavites pour des sites touristiques.

Ξειδάκης Γ. Σ., : Τουριστική αξιοποίηση ενός μεγάλου καρστικού αγωγού. Η περίπτωση του υπογείου ποταμού-σπηλαίου πηγών Αγγίτη (Μααρά) Δράμας.

Xeidakis G.S., : Touristic development of a large Karstic Conduit.The case of the Subterranean river and cave of Piges Aggiti (Maara), Drama, N. Greece.

Παναγιάρης Γ., Πανταζίδου Α. : Σπήλαια και περιβαλλοντική εκπαίδευση.
Panagiaris G.- Pantazidou A. : Caves and environmental education.

Παραγκαμιάν Κ. : Ακρότητες στην τουριστική εκμετάλλευση των σπηλαίων : Η περίπτωση του Σπηλαίου Ψυχρού (Ψυχρό, Λασιθί, Κρήτη).

Paragamian K. : Extremities in touristic exploitation of caves : The case of "Psychron cave" (Psychron, Crete, Greece).

Πετροχείλου Α. : Γιατί πρέπει να διευθετούνται τουριστικά τα διακοσμημένα σπήλαια.
Petrohilou A. : Why the caves must be explored and developed in a touristic way.

ΜΕΣΗΜΒΡΙΝΟ ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ ΠΑΛΑΙΟΝΤΟΛΟΓΙΑ Ι.

Προεδρείο : P. Sondaar, K. Δούκας
Chairman : P. Sondaar, K. Doukas

16:00-

Sondaar P. : Πρώιμη ανθρώπινη αποίκιση και η επίδρασή της στο νησιώτικο περιβάλλον.

Sondaar P. : Faunal evolution on islands : The impact of man.

Θεοδώρου Γ., Συμεωνίδης Ν. : Παλαιοντολογικές Ανασκαφές στο σπήλαιο Χαρκαδιό Τήλου κατά την τελευταία δεκαετία (1984-1994).

Theodorou G.- Symeonidis N. : Palaeontological excavations in Charkadio cave in Tilos.

Κατσικώστα Ν., Θεοδώρου Γ. : Συντήρηση και ανάταξη κρανίου *Palaeoloxodon antiquus falconeri* από το σπήλαιο Χαρκαδιό Τήλου (Δωδεκάνησα, Ελλάς).

Katsikosta N.- Theodorou G. : Conservation and reconstruction of a juvenile skull of *Palaeoloxodon antiquus falconeri* from Charkadio cave, Tilos island.

Θεοδώρου Γ., Ρουσιάκης Σ. : Παρατηρήσεις επί των απολιθωμένων ενδημικών ελαφιών από την περιοχή Ρεθύμνου Κρήτης.

Theodorou G., Roussiakis S. : Observations on the fossil endemic deers from the Rethymnon area, crete.

Συμεωνίδης Ν., Θεοδώρου Γ. : Παλαιοντολογικές ανασκαφές στο σπήλαιο Βραώνας Αττικής.

Symeonidis N.- Theodorou G. : Palaeontological excavations in Vraona in Attica.

Κόρδος Λ. : Τεταρτογενής Βιοστρωματογραφία της Κεντρικής Ευρώπης με βάση απολιθώματα σπηλαιών.*

Kordos L. : Quaternary Biostratigraphy of Middle Europe on the basis of cave fossils.

Δούκας Κ. Σ., Θεοχαρόπουλος Κ., Τσουκαλά Ε. : Πρόδρομος ανακοίνωση μελέτης Α. Πλειστοκαινικής πανίδας μικροθηλαστικών από το σπήλαιο Αγ. Γεωργίος. (Κιλκίς, Μακεδονία).

Doukas C., Theoharopoulos K., Tsoukala E. : Preliminary report on an upper Pleistocene small mammal fauna from Aghios Georgios cave (Kilkis, Macedonia).

De Vos J. : Προσαρμοστική εξέλιξη των ενδημικών ελαφιών της Κρήτης.*

De Vos J. : The adaptive radiation of the endemic deer of Crete.

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ - BREAK

Προεδρείο : E. Βελιτζέλος, Van der Meulen A.

Chairman : E. Velitzelos, Van der Meulen A.

17:45-

Δερμιτζάκης Μ. : Άνω - Καινοζωϊκή Παλαιογραφία και διαδοχή της πανίδας των θηλαστικών στην Κρήτη.

Dermitzakis M. : Late Cenozoic Paleogeography and faunal sucession of mammals in Crete.

Αθανασίου Αθ. : Πρώτα αποτελέσματα της παλαιοντολογικής μελέτης χάσματος της περιοχής Αλυκών Μαγνησίας.

Athanasiou A. : First results of palaentological study of the fissure fillings in the area of Halykes, Magnesia.

Van der Meulen A. : Παλαιοοικολογία των Μειοκαινικών τρωκτικών της Ισπανίας.*

Van der Meulen A. : Paleoecology of Miocene Rodents from Spain.

Eisenmann V. : *Cynotherium sardus*, ένα παράξενο νησιώτικο τσακάλι, που αναπτύχθηκε στην Σαρδηνία.*

Eisenmann V. : Cynotherium sardous, a peculiar insular jackal evolved in Sardinia.

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ- BREAK

Προεδρείο : Γ. Κουφός, J. de Vos

Chairman : G. Koufos, J.de Vos

19:15-

Reumer J.W.F. : Μυγαλές (*Soricidae*) στα νησιά, με ειδικές αναφορές στη Πλειστοκαινική μυγαλή της Κρήτης (*Crocidura zimmermanni*).*

Reumer J.W.F. : The Pleistocene shrew from Crete (*Crocidura zimmermanni*) in a broader evolutionary context.

Marcovic Z., Paunovic M. : Πλειστοκαινική και Ολοκαινική πανίδα θηλαστικών από την σπηλιά Μαντίνα Πεσίνα (Α. Σερβία).*

Markovic Z., Paunovic M. : Pleistocene and Holocene mammal fauna of Mandina Pecina cave (East Serbia).

Παυλάκης Π., Fistani A., Συμεωνίδης Ν. : Η Μέσο- Πλειστοκαινική πανίδα μεγάλων θηλαστικών του Σπηλαίου Περάματος Ιωαννίνων.

Pavlakis P., Fistani A., Symeonidis N. : The middle Pleistocene large Mammal Fauna of the Perama cave, Ioannina, Greece.

Meulen Alb.-Δούκας Κ. : Τρωκτικά του κατώτερου Βιχαρίου από την θέση Τουρκοβούνια 2 (Αττικό Αλσος).

Meulen Alb., Doukas C. : The early Biharian Rodent Fauna from Tourkobounia 2 (Athens, Greece).

Κουφός Γ. : Τα πρωτεύοντα του Νεογενούς της Μακεδονίας και η συμβολή τους στη χρονολόγηση.*

Koufos G. : The Neogene primates of Macedonia Greece and their contribution to the Chronology.

ΠΕΜΠΤΗ 10 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1994

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ – ΠΡΟΙΣΤΟΡΙΑ ARCHAEOLOGY – PREHISTORY

Προεδρείο : Γ. Κορρές, Β. Βασιλοπούλου.
Chairman : G. Korres, V. Vasilopoulou.

09:00-

Βασιλοπούλου Β. : Αναγραφές ονομάτων τον 4ο αιώνα στη "Χρυσοσπηλιά" Φολεγάνδρου.

Vasilopoulou V. : Name inscriptions of the 4th century at " Chrisophilie " cave in Folegandros.

Λελούδας Α. Ν., Λιόντας Ν.Α., Παυλίδης Κ.Ε. : Αναγνώριση υπογείων αποχετευτικών έργων κατά την αποξήρανση της λίμνης Καπαΐδας επί εποχής χαλκού

Leloudas N., Liontas N., Pavlides E. : Making a search of underground draining works in Kopais lake during the Bronze age.

Κορρές Γ., Λώλος Γ. : Το σπήλαιον Καταβόθρα εις Χώρα Τριφυλλίας.
Korres G., Lолос G. : The cave Pothole in the region of Trifilia.

Παπασταματάκη Α. : Οι σκωρίες και η μεταλλουργία του Χαλκού κατά την αρχαιότητα.
Papastamataki A. : Copper slags and copper metallurgy, in Antiquity.

Σάμψων Α. : Πρώιμη Νεολιθική κατοίκηση στο σπήλαιο Κύκλωπα Γιούρων Αλοννήσου.
Sampson A. : Early Neolithic inhabitance in the cave of Cyclop (Alonnisos).*

Κορρές Γ. : Το σπήλαιον του Νέστωρος εις Βοϊδοκοιλιάν Πύλου.
Korres G. : The cave of Nestoros in the region of Voidokilia, Pylos.

Λώλος Γ. : Ερευνα ιστορικού σπηλαίου στα Περιστέρια Σαλαμίνος 1994.
Lolos G. : Investigation of a historical cave in Peristeria of Salamina 1994.*

Fourcou Fr. : Ο κύριος χαρακτήρας των *Magdaleniens* (VHS).*
Fourcou Fr. : L' Empreinte des Magdaleniens (VHS).

Rouzaud Fr., Mauduit Er., Calvet J-P. : Το σπηλαιορυχείο του Calel στο Soreze- Tarn (Γαλλία).*

Rouzaud Fr.,Mauduit Er.,Calvet J-P. : La grotte-mine du Calel a Soreze-Tarn(France).

Σιγαλού - Χατζηδάκη Σ. : Η αρχαία Πελλάνα.
Sigalou - Hatzidakis S. : The ancient Pellana.

Σιγαλού - Χατζηδάκη Σ. : Το σπήλαιο της Αγίας Σοφίας.
Sigalou - Hatzidakis S. : The Cave of Aghia Sofia.

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ - BREAK

ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΟΣΤΟΛΕΣ/ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΙΑΣΩΣΗΣ - Η-Υ ΚΑΙ ΣΠΗΛΑΙΑ SPELEOLOGICAL EXPEDITIONS CAVE RESCUE TECHNIQUES / COMPUTERS AND CAVES

Προεδρείο : Ι. Ιωάννου , Ε. Τσίμπανης.
Chairman : J. Ioannou, E, Tsimpanis.

11:45-

Αδαμόπουλος Κ. : Τα μεγαλύτερα βάραθρα και σπήλαια της Κρήτης.
Adamopoulos K. : The largest potholes and caves of Crete.

Αργυριάδης Αρ., Κίρδης Στ. : Σπήλαιο - υπόγειος ποταμός Γενίτσαρη, Σέττα, Εύβοια.
Argyriadis A.- Kirdis St. : Cave- underground river Genitsari, Setta, Euboea.

Γκάργκουλα Χρ. : "Ελατοσπηλιά" Σέτας- Εύβοια.
Gargoula Ch. : "Elatospilia" Seta- Euboea.

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ- BREAK

Προεδρείο : Ε . Λέκκας, Ι. Μπασιάκος
Chairman : E. Lekkas, J. Bassiakos

12:45-

Κίρδης Στ., Παπαδοπούλου Κ. : Σπηλαιοβάραθρο "Προκόπη" Μίστρος, Εύβοια.
Kirdis St., Papadopoulou K. : Pothole " Prokopi " Mistros Euboea.

Κίρδης Στ., Αργυριάδης Αρ. : Βάραθρο Χάσμα του Έπους-Νέα στοιχεία.
Kirdis St.- Argyriadis A. : " Hasma of Epos " New discoveries Astraka- Epirus.

Κοντού Ι. : Σπηλαιολογικές έρευνες στην περιοχή της λίμνης Καστρακίου (Αγρίνιο).
Kondou I. : Speleological research in the region of kastrakiou lake (Agrinio).

Μερδενισιάνος Κ. : Ιαματικό σπήλαιο Καϊάφα και Κουνουπέλιου του Ν. Ηλείας.
Merdenisianos K. : " Kaifa " and " Kounoupeli ", Healing caverns in the Ilia province.

Αργυριάδης Αρ., Κίρδης Στ. : Βάραθρο 'Τρύπα του Κόλακ'- Βουνό Σαϊτας, Αρκαδία.
Argyriadis A.- kirdis St. : Pothole " Thira of Kolak ". Mountain Saitas of Arkadia,
Peloponnisos.

Σιμιτζής Β., Σταμπολίδης Ν. : Σπήλαια της Αρχαίας Ελευθέρνας.
Simitzis V., Stabolidis N. : Caves of ancient Eleftherna.*

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ- BREAK

Προεδρείο : Β. Καρακίτσιος, Κ. Δούκας.
Chairman : V. Karakitsios, K. Doukas.

16:00-

Fournier M. : Ο Λαβύρινθος της Κρήτης.*

Fournier M. : Le Labyrinthe de Crete.

Βασιλάτος Χ., Τριανταφύλλου Μ., Δερμιτζάκης Μ. : "Speleo" Σύστημα για την αρχειοθέτηση και την αξιολόγηση σπηλαίων σε H/Y.

Vasilatos Ch., Triantafillou M., Dermitzakis M. : SPELEO : A software application for filing and evaluation of caves.

Βαβλιάκης Ε., Τρώντσιος Γ., Χατζηπαπανικολάου Μ. : Η σημασία των κλαστικών και χημικών ιζημάτων στον προσδιορισμό της εξελικτικής πορείας καρστικών σπηλαίων. (Η περίπτωση του σπηλαίου Επταμύλων Σερρών, Α. Μακεδονίας, Β. Ελλάδα).

Vavliakis E., Trontsios G., Chatzipapanikolaou M. : The importance of detrital and chemical deposits for the determination of the development of the Karstic caves (The case of Eptamilí cave in the area of Serres, E.Macedonia, N.Greece).

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ -BREAK

ΡΑΔΙΟΧΡΟΝΟΛΟΓΗΣΕΙΣ - ΓΕΩΦΥΣΙΚΗ ABSOLUTE DATINGS - GEOPHYSICS

Προεδρείο : Ι. Μπασιάκος, Κ. Μακρόπουλος.
Chairman : J. Bassiakos, K. Makropoulos.

17:15-

Ζουριδάκης Ν., Παπαθανασόπουλος Γ. : Χρονολογήσεις με τη μέθοδο ραδιοάνθρακα στο Νεολιθικό σπήλαιο Αλεπότρυπα Δυρού.

Zouridakis N., Papathanasopoulos G. : Datings with the method of radiocarbon in the Neolithic cave "Alepotrypa", Diros.*

Λυριτζής Ι. : Σπηλαιοπεριβάλλον, παλαιοκλίμα και ραδιοχρονολόγηση.

Liritzis I. : Spelaeoenvironment (Chronology, Palaeoclimates and Palaeomagnetism).

Μανιάτης Ι. : Χρονολόγηση σπηλαιακού υλικού με ραδιοάνθρακα.

Maniatis I. : Dating of cave material with radiocarbon.*

Μάμαλης Σ..Ε., Λιόντας Α.Ν., Λελούδας Ν.Α., Παυλίδης Ε.Κ., Αργυριάδης Α., Κωσταντά Θ. : Αναγνώριση και Γεωλογική δομή σπηλαίου στα Σκούρτα Βοιωτίας.

Mamalis S., Liontas A.N., Leloudas N., Pavlides E., Argyriadis A., Kostanta Th. : Exploration and geologic structure of Scourta cave, BOIOTIA.

Μπασιάκος Ι., Συμεωνίδης Ν. : Οι χρονολογήσεις σε Ελληνικά σπηλαιοπεριβάλλοντα με την τεχνική ESR και η σημασία τους στη μελέτη του Τεταρτογενούς .

Bassiakos I., Symeonidis N. : ESR- Dating of Greek speleoenvironments and its importance to the study of Quaternary.

Παπαδόπουλος Τ. : Καρστ. Ο εντοπισμός του με γεωφυσικές μεθόδους.

Papadopoulos T. : Karst. Its detection with the use of geophysical methods.

Παπαϊωάννου Μ. : Η Γεωφυσική σαν μέσο στην ανίχνευση υπογείων κενών.

Papaioannou M. : Geophysics as a mean of detecting underground voids.

Μακρόπουλος Κ., Κουσκούνα Β. : Μελέτη σεισμικής επικινδυνότητας στην περιοχή του σπηλαίου Συκιάς Ολύμπων της νήσου Χίος.

Makropoulos K., Kouskouna V. : Seismic hazard assesment for the Sykia Olympon cave in Chios Island.*

ΔΕΞΙΩΣΗ- RECEPTION

**ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 11 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1994
FRIDAY, 11 NOVEMBER 1994**

**Προεδρείο : Δερμιτζάκης Μ., Γ. Θεοδώρου
Chairman : Dermitzakis M., G. Theodorou**

09:00-

Κωνσταντόπουλος Σ., Τσουγιόπουλος Σ., Γεωγραφικό ευρετήριο ελληνικών σπηλαιών.

Konstadopoulos S., Tsougopoulos S. : Geographical appendix of Greek Caves.

Γεωργιάδου Ε. Δερμιτζάκης Μ., Ντρίνια Χ. : Οι παγετώδεις περίοδοι του Τεταρτογενούς με ειδικότερες αναφορές στην Ελλάδα.

Georgiadou E., Dermitzakis M., Drinia X.: The glacial periods of quaternary, with specific references to Greece.

Μανώλης Θ., Δαμανάκης Μ., : Για το δίκαιο των σπηλαιών.

Manolis Th., Damnakis M. : On the right of the caves.

Σαμπατακάκης Π., Μακρής Αθ. : Χρησιμότητα των Θεματικών Υδρογεωλογικών χαρτών στην προστασία των υπογείων νερών

Sabatakakis P., Makris A. : Usefulness of thematic hydrological maps for the protection of underground waters.

Καρακίτσιος Β. : Η Καρστική λεκάνη Ιωαννίνων (ΒΔ Ελλάδα), οι δυσμενείς ανθρωπογενείς δραστηριότητες σ' αυτή και οι τρόποι αντιμετώπισή τους.

Karakitsios V. : The Karstic basin of Ioannina (N.W.Greece), its unfavourable antropogenic activities and the ways to confront it.

Leboulanger Herb. : Αναφορές σε σπηλαιολογικές παρατηρήσεις από την εγκατάσταση ειδικών αρχείων για τη διατήρηση των αποθεμάτων νερού. Το παράδειγμα του N. Quest της Γαλλίας.*

Leboulanger Herb. : Apports de l' observation spéléologique à l' établissement d' outils réglementaires de preservation de la ressource en eau, l' exemple du Nord Quest de la France.

Lefebvre H. : Πρόγραμμα Αλμυρού.*

Lefebvre H. : Almyros project.

Παραγκαμάν Κ. : Ακρότητες στην τουριστική εκμετάλλευση των σπηλαιών.Η περίπτωση του σπηλαίου Ψυχρού (Ψυχρό, Λασίθι, Κρήτη).

Παραγκαμάν Κ. : Extremities in the touristic exploitation of the caves.The case of Psyro cave (oikro, Lasithi, Crete).*

Αβαγιαννός Γ. : Επιπτώσεις της ανθρώπινης επέμβασης στο σπήλαιο Μααρά Κοκκινογείών Δράμας.

Avagiannos G. : The consequences of human intervention in the cave Maara, Drama.

11:15-

Προεδρείο : Μ. Δερμιτζακης, Γ. Θεοδώρου
Chairman : M. Dermitzakis, G. Theodorou

Συζήτηση - Συμπεράσματα συνεδρίου και Διάσκεψης
Discussion and Conclusions.

12:00

Λήξη εργασιών Συνεδρίου και Διάσκεψης.
Closing ceremony.

* Η μετάφραση των τίτλων έχει γίνει απ' τους υπεύθυνους της έκδοσης.

ΧΟΡΗΓΟΙ

**AGF KOSMOS - ΟΜΙΛΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ
ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ**

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΖΩΗΣ

Β. Γ. ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε

**3 Ε - ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΣ Α.Ε**

EOT

HEINEKEN - ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΖΥΘΟΠΟΙΙΑ

KODAK (NEAR EAST) INC.

**Δ. ΚΟΥΡΤΑΚΗΣ Α.Ε - ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΟΙΝΩΝ**

**ΠΑΛΛΗΣ Α.Ε - ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΓΡΑΦΙΚΩΝ
ΤΕΧΝΩΝ**

JACOBS - SUCHARD PAVLIDES S.A

PEPSICO - ΗΒΗ- A.B.E

ΙΟΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ